

Datum: Rijeka, 28. srpnja 2023.

Kolegij: Psihološka medicina

Voditelj: doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović, dipl. psih. – prof.

e-mail voditelja: aleksandras@uniri.hr

Katedra: Katedra za temeljne medicinske znanosti

Studij: Preddiplomski stručni studiji - Fizioterapija redovni

Godina studija: 1

Akadska godina: 2023./2024.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Psihološka medicina** je obvezni kolegij na prvoj godini Preddiplomskog stručnog studija fizioterapije i sastoji se od 15 sati predavanja i 15 sati seminara, ukupno 30 sati (2 ECTS). Kolegij se izvodi u prostorijama Fakulteta za zdravstvene studije.

Cilj kolegija je razumijevanje važnosti psihološke medicine kao aspekta medicine i ravnopravnog dijela u odnosu na organsku i socijalnu medicinu, odnosno javno zdravstvo, kao i razumijevanje važnosti kompleksnog biopsihosocijalnog pristupa u radu s bolesnicima, razvijanje vještina i umijeća primjene stečenog znanja, te razumijevanje odnosa prema bolesnicima i bolesnika prema bolesti, s posebnim osvrtom na psihosomatske bolesti.

Student će znati prepoznati mentalne mehanizme i obrasce reagiranja u smislu psiholoških obrana i otpora, a na temelju usvojenih znanja o razvoju ličnosti pojedinca, bilo da se radi o bolesniku ili osobi koja je terapeut. Studente će se upoznati s reakcijama na bolest, temeljnim mentalnim mehanizmima, te s prijenosnim i protuprijenosnim reakcijama.

Student će biti upoznat s osnovnim principima psihoterapije, savladati će osnove intervencija u krizi. Prepoznati će važnost poznavanja osnovnih principa psihološke prve pomoći, te primijeniti osnovne principe psihoterapijskog pristupa u svim terapijskim intervencijama i postupcima liječenja.

Savladati temeljne načine pružanja psihološke prve pomoći u izvanrednim situacijama. Upoznati će se sa mogućnostima socioterapijskih metoda, upoznati se sa suradno psihijatrijskim načelima, savladati značajke rada sa obitelji, cjelokupnim timom koji skrbi o bolesnicima i širom društvenom sredinom.

Uspostaviti vezu sa ostalim stručnjacima koji skrbe za osobe u procesu liječenja i upoznati se sa načinima rada u multidisciplinarnom timu. Naučiti, uvježbavati i usavršavati komunikacijske vještine.

Sadržaj kolegija usmjeren je na psihičke funkcije i razvoj ličnosti, psihosomatske i psihoterapijske koncept posebno o psihičkom razvoju čovjeka, a preduvjet je za daljnje savladavanje i

usvajanje zvanja iz komunikacijskih vještina i psihijatrije, a nadogradnja je kolegijima koje su studenti stekli kroz psihološku grupu predmeta.

Suradnik na nastavi je prof. dr. sc. Tanja Frančišković

Popis obvezne ispitne literature:

1. Gregurek R. Psihološka medicina. Zagreb: Medicinska naklada; 2011.
2. Moro Lj, Frančišković T. Psihijatrija, udžbenik za više zdravstvene studije. Zagreb: Medicinska naklada; 2011.

Popis dopunske literature:

1. Jukić V, Pisk Z. (ur.) Psihoterapija. Zagreb: Medicinska naklada; 2008.
2. Klain E. i sur. Psihološka medicina. Zagreb: Golden marketing; 1999.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

1. Uvod u predmet i povijesni osvrt na psihološku medicinu; zdravlje i bolest iz aspekta psihološke medicine

Ishodi učenja:

Imenovati ciljeve kolegija psihološka medicina.

Prepoznati važnost znanja o povijesnim činjenicama razvoja psihološke medicine.

Uočiti mjesto i ulogu psihološke medicine unutar medicine.

2. Mentalni mehanizmi

Ishodi učenja:

Identificirati i raščlaniti mentalne mehanizme

Analizirati osobitosti topografskog i strukturnog modela psihe.

Prepoznati važnost psihoseksualnog razvitka ličnosti.

3. Narcizam, anksioznost, agresija

Ishodi učenja:

Povezati definiciju i značajke anksioznosti i agresivnosti.

Analizirati funkciju anksioznosti i uvjete njezina pojavljivanja.

Opisati primarni i sekundarni narcizam.

Analizirati i prepoznati patološku anksioznost i realni strah.

4. Bolest – tjelesno i psihičko u nastajanju bolesti

Ishodi učenja:

Objasniti definiciju bolesti

Analizirati tjelesno i psihičko u nastanku bolesti

Protumačiti povijest razvoja biopsihosocijalnog koncepta

5. Reakcije bolesnika na bolest

Ishodi učenja:

Raščlaniti definiciju bolesti

Objasniti poimanje bolesti

6. Bolesnik kroz različita životna razdoblja

Ishodi učenja:

Analizirati značajke svakog životnog razdoblja.

Identificirati važnost mehanizama koji služe uspostavi psihološke homeostaze .

Povezati reakcije na bolest i fiziološke procese u pojedinim životnim razdobljima.

7. Priopćavanje loših vijesti

Ishodi učenja:

Prepoznati znanja i vještine komuniciranja.

Objasniti ulogu zdravstvenih radnika.

Identificirati pregorijevanje.

Protumačiti dokumentiranje.

8. Prijenos i protuprijenos

Ishodi učenja:

Objasniti značajke prijenosa i protuprijenosa.

Identificirati važnost prepoznavanja prijenosnih i protuprijenosni reakcija. Raščlaniti osobitu vrstu objektnog odnosa.

Prepoznati važnost stvaranja pozitivnog terapijskog odnosa.

9. Somatoformne bolesti

Ishodi učenja:

Identificirati i prepoznati somatoformne poremećaje.

Raščlaniti somatotimiju i somatosenzornu amplifikaciju.

Prepoznati povezanost medicinski neobjašnjivih tjelesnih tegoba i somatizacijskih poremećaja.

10. Psihosomatske bolesti

Ishodi učenja:

Analizirati psihosomatski koncept bolesti.

Objasniti utjecaj psiholoških čimbenika u somatskom oboljenju.

Analizirati rizik za komorbiditet.

Identificirati aleksitimiju.

11. Suradna psihijatrija

Ishodi učenja:

Analizirati razliku između konzultacijskog i liaison modela suradne psihijatrije.

Identificirati važnost aktivnog slušanja bolesnika.

Formulirati osnove primarne, sekundarne i tercijarne prevencije u suradnoj psihijatriji

12. Grupna dinamika timskog rada

Ishodi učenja:

Prepoznati grupna zbivanja u medicinskom timu profesionalaca

Objasniti psihodinamsko funkcioniranje grupe.

Protumačiti vrste ustroja institucija i medicinskih timova.

13. Psihološka pomoć u izvanrednim situacijama

Ishodi učenja:

Identificirati važnost brige o vulnerabilnim članovima zajednice.

Formulirati potrebe zajednice koja je traumatizirana.

Analizirati i prepoznati prioritete i stvaranje osjećaja sigurnosti i zadovoljavanja bazičnih potreba.

Protumačiti dokumentiranje.

14. Psihoterapija

Ishodi učenja:

Objasniti psihološke metode liječenja.

Analizirati važnost psihoterapijskog pristupa i njego limit.

Objasniti socioterapiju.

Diskutirati osnovna znanja o različitim psihoterapijskim metodama i tehnikama

15. Psihološke medicina u fizikalnoj terapiji

Ishodi učenje:

Objasniti važnost psihološkog razumijevanja i pristupa u fizikalnoj terapiji.

Diskutirati o utjecaju psihološkog na oporavak.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Prvi, drugi i treći seminar: Psihološka medicina; Mentalni mehanizmi; Psihička trauma i stres

Označiti osnovne uloge psihološke medicine unutar somatske medicine.

Na temelju dosadašnjeg znanja analizirati funkciju i načine funkcioniranje mentalnih mehanizama .

Diskutirati moguće crte ličnosti, varijante ličnosti i druga obilježja koja vode u psihopatologiju.

Protumačiti psihotraumatizaciju i reakcije na stres

Četvrti, peti i šesti seminar: Definicija i poimanje bolesti; Doživljaj tijela (body image); Reakcija bolesnika na bolest

Uočiti i analizirati poimanje bolesti i slike tijela.

Prepoznati regresiju i fiksaciju tijekom razvoja, te povezati s reakcijama na bolest.

Opisati reakcije na akutnu i kroničnu bolest, te operativni zahvat

Diskutirati o anksioznosti i obrambenim mehanizmima, te stvaranju simptoma.

Sedmi, osmi i deveti seminar: Priopćavanje loših vijesti ; Prijenos; Protuprijenos

Objasniti komuniciranje i priopćavanje loših vijesti

Opisati osnovne značajke prijenosnih reakcija.

Prepoznati javljanje protuprijenosnih reakcija.

Izdvojiti terapijske mogućnosti u radu s teškim bolesnicima obzirom na protuprijenosne reakcije.

Deseti, jedanaesti i dvanaesti seminar: Somatoformni poremećaji; Psihosomatski poremećaji;

Suradna psihijatrija

Uočiti temeljni psihosomatski koncept jedinstva uma i tijela.

Prepoznati i diskutirati o aleksitimiji.

Analizirati somatizacije i psihosomatske bolesti u fizioterapiji.

Objasniti suradnu psihijatriju u svjetlu praktične psihosomatske medicine .

Trinaesti, četrnaesti i petnaesti seminar: Emocije i empatija; Grupna dinamika timskog rada;

Psihoterapija

Objasniti empatiju i povezati s profesionalnim pristupom.

Označiti i nabrojati metodologiju psihološke prve pomoći.

Procijeniti važnost timskog rada.

Identificirati pregorijevanje i zamor pomagača.

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Unesite tražene podatke

Obveze studenata:

Obveze studenta odnose se na redovito pohađanje nastave koje je određeno prema Pravilniku o studiranju. Pohađanje seminara kao i izrada seminarskog rada obaveza je u potpunoj satnici vježbi/ seminara. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristiti će se potpisne liste. Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocjenjivanje studenata provodi se u skladu i prema Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci. Rad studenta vrednuje se i ocjenjuje tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan postotak uspješnosti studenta tijekom nastave čini do 50% ocjene, a na završnom ispitu 50% ocjene. 50% ocjene dobiva se vrednovanjem kroz evaluaciju seminarskog rada i izlaganja tijekom seminarske nastave ocjenjivanjem seminarskih prezentacija studenata prema sljedećem principu:

- struktura prezentacije i vrijeme 15 bodova
- način izlaganja 15 bodova
- točnost, jasnoća i razumijevanje obrađene teme 20 bodova

Minimalni broj bodova za prolazak je 26 bodova.

Studenti mogu ponoviti parcijalnu provjeru znanja u slučajevima kada nisu dobili prolazni broj bodova za tu parcijalu ili kada opravdano nisu pristupili parcijalnoj provjeri.

Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji tijekom nastave sakupe 26 i više bodova.

Ispitu ne mogu pristupiti studenti koji su sakupili manje od 25 bodova ili su izostali s više od 30% nastavnih sadržaja, odnosno s 30 % predavanja i 30 % seminara.

Završni ispit sastoji se od pismenog ispita.

Pismeni ispit donosi maksimalno 50 bodova, a odnosi se na cjelokupnu teorijsku građu kolegija Psihološka medicina obrađenu na predavanjima i seminarima. Minimalan broj bodova za prolazak je 50% i više, odnosno 25 i više bodova.

Konačno ocjenjivanje vrši se prema broju sakupljenih bodova kroz nastavu i na ispitu na sljedeći način:

90-100 bodova..... izvrstan (5) A; 90-100%
75-89,9 bodova..... vrlo dobar (4) B; 75-89,9%
60-74,9 bodova..... dobar (3) C; 60-74,9%
50-59,9 bodova..... dovoljan (2) D; 50-59,9%
0-49,9 bodova..... nedovoljan (1) F; 0-49,9 %

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Moguće je nastavu izvoditi na engleskom jeziku.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Unesite tražene podatke

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2023./2024. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
26. 2. 2024.	P1,P2 13,00-15,00 Z7			Prof. dr. sc. Tanja Frančišković
27. 2. 2024.	P3, P4 8,00 – 10,00 Z7			doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
4.3. 2024.	P5, P6 13,00-15,00 Z7			Prof. dr. sc. Tanja Frančišković
5.3. 2024.	P7, P8 8,00 – 10,00 Z7			Prof. dr. sc. Tanja Frančišković
11.3.2024.	P9, P10 13,00-15,00 Z7			doc.dr.sc. Aleksandra Stevanović
18.3.2024.	P11,P12 13,00-15,00 Z7			doc. dr.sc. Aleksandra Stevanović
19.3.2024.	P13, P14 8,00-10,00 Z7			Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
25.3.2024.	P15 13,00-14,00 Z7	S1 14,00 – 15,00 Z7		prof. dr. sc. Tanja Frančišković

26.3.2024.		S2, S3 8,00 – 10,00 Z7		Prof. dr. sc. Tanja Frančičković
8.4.2024.		S4, S5 13,00 – 15,00 Z7		Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
9.4.2024.		S6, S7 8,00-10,00 Z7		Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
15.4.2024.		S8, S9 13,00-15,00 Z7		doc. dr.sc. Aleksandra Stevanović
16.4.2024.		S10, S11 8,00 – 10,00 Z7		doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
22.4.2024.		S12, S13 13,00-16,00 Z7		doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović
24. 4. 2024.		S14,S15 8,00-10,00 Z7		doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Uvod u predmet i povijesni osvrt na psihološku medicinu; zdravlje i bolest iz aspekta psihološke medicine	1	Predavaonica Z7
P2	Mentalni mehanizmi	1	Predavaonica Z7
P3	Narcizam, anksioznost, agresija	1	Predavaonica Z7
P4	Bolest – tjelesno i psihičko u nastajanju bolesti; definicija i poimanje bolesti	1	Predavaonica Z7
P5	Reakcije bolesnika na bolest	1	Predavaonica Z7
P6	Bolesnik kroz različita životna razdoblja	1	Predavaonica Z7
P7	Priopćavanje loših vijesti	1	Predavaonica Z7
P8	Prijenos i protuprijenos	1	Predavaonica Z7
P9	Somatoformne bolesti	1	Predavaonica Z7
P10	Psihosomatske bolesti	1	Predavaonica Z7
P11	Suradna psihijatrija	1	Predavaonica Z7
P12	Grupna dinamika timskog rada	1	Predavaonica Z7
P13	Psihološka pomoć u izvanrednim situacijama	1	Predavaonica Z7
P14	Psihoterapija	1	Predavaonica Z7
P15	Psihološka medicina u fizikalnoj terapiji	1	Predavaonica Z7
	Ukupan broj sati predavanja	15	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Što je psihološka medicina?	1	Predavaonica Z7
S2	Mentalni mehanizmi	1	Predavaonica Z7
S3	Psihička trauma i stres	1	Predavaonica Z7
S4	Definicija i poimanje bolesti	1	Predavaonica Z7
S5	Doživljaj tijela (<i>body image</i>)	1	Predavaonica Z7
S6	Reakcije bolesnika na bolest	1	Predavaonica Z7
S7	Priopćavanje loših vijesti	1	Predavaonica Z7
S8	Prijenos	1	Predavaonica Z7
S9	Protuprijenos	1	Predavaonica Z7
S10	Somatoformne bolesti	1	Informatička učionica
S11	Psihosomatske bolesti	1	Informatička učionica
S12	Suradna psihijatrija	1	Informatička učionica
S13	Emocije i empatija	1	Predavaonica Z7
S14	Grupna dinamika timskog rada	1	Predavaonica Z7
S15	Psihoterapija	1	Predavaonica Z7

	Ukupan broj sati seminara	15	
--	----------------------------------	----	--

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	30.4.2024.
2.	15.5.2024.
3.	26.6.2024.
4.	11.9.2024.